

2. 11. 2022

ID: 115469

Řízení o odvolání

Za situace, kdy byl obviněný krátce před konáním veřejného zasedání o odvolání, o němž byl vyrozuměn tzv. fikcí, zadržen orgány Policie ČR v jiné trestní věci, je namístež na takové omezení jeho osobní svobody nahlížet obdobně, jako na omezení osobní svobody vazbou. Za takových specifických okolností platí omezení podmínek pro konání veřejného zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného ve smyslu § 263 odst. 4 tr. řádu, které tak je možné konat pouze tehdy, pokud by se obviněný své účasti na něm výslovně vzdal.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 11 Tdo 490/2022-568 ze dne 28.6.2022)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání 1. obviněného P. H., nar. XY v XY, trvale bytem XY, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Pardubice, a 2. nejvyššího státního zástupce podaného ve prospěch obviněného P. H., nar. XY v XY, proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou pod sp. zn. 11 T 38/2020, tak, že podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu se zrušuje usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021. Podle § 265k odst. 2 věta druhá tr. řádu se zrušují i další rozhodnutí na zrušené usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. řádu se přikazuje Krajskému soudu v Hradci Králové, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Podle § 265l odst. 4 tr. řádu se obviněný P. H., nar. XY, nebere do vazby.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 10. 2021, sp. zn. 11 T 38/2020, byl obviněný P. H. uznán vinným spácháním jednak zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. b), c) tr. zákoníku (jednání popsané pod bodem I.), dále dvěma přečiny přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 tr. zákoníku (jednání popsané pod body II. a IV.) a přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. j) tr. zákoníku, ve znění účinném do 31. 5. 2020 (jednání popsané po bodem III.), a to na podkladě skutkových zjištění, že:

I. v období nejméně od počátku roku 2018 do 14. 11. 2018, kdy byl ve 20:50 hodin v obci XY, v baru XY, zajištěn policejními orgány ÚO Rychnov nad Kněžnou na základě příkazu k dodání do výkonu trestu odnětí svobody vydanému Okresním soudem v Trutnově pod sp. zn. 3T 112/2018, v XY v Orlických horách, XY, XY, případně dalších místech Královéhradeckého kraje, bez oprávnění distribuoval v okruhu svých známých, přátel a zájemců návykovou látku metamfetamin zvaný pervitin, psychotropní látku zařazenou do seznamu II. dle Úmluvy o psychotropních látkách (vyhláška č. [62/1989](#) Sb.) uvedenou v § 1 písm. e) nařízení vlády č. [463/2013](#) Sb., o seznamech návykových látek, v příloze č. 5 v seznamu 5, přitom k nakládání s touto látkou je potřebné povolení Ministerstva zdravotnictví ČR, a to nejméně

1. M. K., nar. XY, prodával v období nejméně od března 2018 do 14. 11. 2018, pervitin s frekvencí každý den v množství po 1 gramu za částku 1.500 Kč, přičemž dne 14. 11. 2018 k předem domluvenému prodeji pervitinu v baru XY nedošlo z důvodu jeho zajištění policejními orgány, a dále během léta 2018 mu 3x prodal pervitin v množství po 10 gramech za částku po 10.000 Kč, v celkovém množství 30 gramů za 30.000 Kč, tedy obviněný prodal svědkovi nejméně 288 gramů pervitinu,

2. A. T., nar. XY, 20x poskytl pervitin v množství po 1 gramu jako odměnu za sehnání odvozu v období léta 2018 a dále mu 3x prodal pervitin v množství po 10 gramech za částku 12.000 Kč, celkem mu tedy prodal a poskytl nejméně 50 gramů pervitinu v období od léta 2018 do podzimu 2018 v XY,

3. K. M., nar. XY, nejméně 20x poskytl pervitin zdarma v množství na jednu čáru dlouhou do 5 cm, později do 7 cm, v období února až března 2018 každý den po dobu nejméně tří týdnů v XY, když z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví chemie, jímž byly zkoumány věci vydané obviněným dne 14. 11. 2019, vyplývá, že celková hmotnost pervitinu dosahuje 3,3857 gramu s obsahem účinné látky 2,06 gramu metamfetaminu báze, které odpovídá hmotnosti 2,57 gramu metamfetamin hydrochloridu, a popsaného jednání se obviněný dopustil přesto, že byl za takový čin v posledních třech letech potrestán, konkrétně rozsudkem Okresního soudu v Náchodě ze dne 31. 3. 2016, sp. zn. 2T 58/2015, v právní moci 15. 9. 2016, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové, sp. zn. 10 To 157/2016, kterým mu byl uložen souhrnný trest za spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, spočívající v trestu odnětí svobody ve výměře 14 měsíců, který vykonal dne 7. 4. 2017,

II. v neupřesněném období do dne 14. 11. 2018 ve 20:50 hodin v obci XY, ulice XY, v baru XY, kde byl zajištěn na základě příkazu k dodání do výkonu trestu odnětí svobody Okresního soudu v Trutnově pod sp. zn. 3 T 112/2018, neoprávněně pro vlastní potřebu přechovával v zakázaném množství psychotropní látku extázi (MDMA) zařazenou do seznamu I. podle Úmluvy o psychotropních látkách (vyhláška č. [62/1989](#) Sb.) a uvedenou v § 1 písm. d) nařízení vlády č. [463/2013](#) Sb., o seznamech návykových látek, v příloze č. 4 v seznamu 4, přičemž pro nakládání s touto látkou je potřebné povolení Ministerstva zdravotnictví ČR, extázi po výzvě policejního orgánu dne 14. 11. 2018 vydal, následně zpracovaným odborným vyjádřením z oboru kriminalistika, odvětví chemie, bylo zjištěno, že celkové množství zajištěných stop ve formě tablet a prášku obsahuje účinnou látku MDMA o hmotnosti 10,279 gramu s obsahem účinné látky MDMA o hmotnosti 1,524 gramu,

III. v období od měsíce května 2019 do ledna 2020 mařil výkon ochranného léčení protitoxikomanického, formou ambulantní, jež mu bylo uloženo na základě rozsudku Okresního soudu v Trutnově ze dne 16. 2. 2018, sp. zn. 3 T 112/2017, v právní moci 27. 4. 2018, které po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody zahájil dne 25. 4. 2019 v psychiatrické ambulanci Můj psychiatr, s.r.o., v XY, a to tak, že se nezdržel zneužívání návykových látek, neboť dne 4. 7. 2019 u něho byl v psychiatrické ambulanci proveden pozitivní test na přítomnost metamfetaminu v moči, a v následujícím období se již nedostavoval na domluvená sezení, konkrétně ve dnech 30. 5. 2019, 17. 6. 2019, 14. 8. 2019, byl nekontaktní, doporučené dopisy s výzvou k návštěvě nepřebíral ani nereagoval na SMS zprávy, přestože si byl vědom povinnosti se uloženému ochrannému léčení podrobit,

IV. v neupřesněném období do dne 31. 1. 2020 v 02:15 hodin v XY v ulici XY, kde byl kontrolován hlídkou Policie ČR, ÚO Hradec Králové, neoprávněně přechovával v nedovoleném množství psychotropní látku metamfetamin zvaný pervitin, tuto návykovou látku obviněný po výzvě policejního orgánu vydal na protokol o vydání věci a následně zpracovaným odborným vyjádřením z oboru kriminalistika, odvětví chemie, bylo zjištěno, že celkové množství pervitinu dosahuje hmotnosti 4,8

gramu s obsahem účinné látky 2,93 gramu metamfetaminu báze, které odpovídá hmotnosti 3,64 gramu metamfetaminu hydrochloridu.

2. Za tyto sbíhající se trestné činy byl obviněný podle § 283 odst. 2 tr. zákoníku za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku okresním soudem odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání tří let a devíti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl obviněnému podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku uložen i trest propadnutí věci v podobě movitých věcí podrobně specifikovaných ve výrokové části rozsudku okresního soudu.

3. Proti citovanému rozsudku soudu prvního stupně podal obviněný odvolání, a to do výroků o vině a trestu, které však bylo usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnuto.

II. Dovolání a vyjádření k nim

4. Proti usnesení odvolacího soudu podal jak obviněný P. H. prostřednictvím svého obhájce, tak nejvyšší státní zástupce, který tak učinil ve prospěch obviněného, dovolání, a to v obou případech s poukazem na existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. řádu s tím, že v dané věci byla porušena ustanovení trestního řádu o přítomnosti obviněného ve veřejném zasedání o odvolání konaném před Krajským soudem v Hradci Králové jako soudem druhého stupně.

5. V rámci odůvodnění podaného mimořádného opravného prostředku obviněný namítl, že žádným způsobem neobdržel předvolání k jednání odvolacího soudu, ani se o tomto jednání nedozvěděl jiným způsobem. K tomu uvedl, že mu bylo předvolání k jednání zřejmě zasíláno na adresu XY, ačkoli správná adresa jeho trvalého evidenčního bydliště zní XY. Sám však jako adresu pro doručování v této trestní věci uvedl jeho jménem označenou poštovní schránku na adrese XY, což je místo jeho faktického bydliště, které sdílí společně se svojí družkou a synem. V souvislosti s konáním veřejného zasedání o odvolání dovolatel dále uvedl, že dne 23. 2. 2022 byl v čase 17:30 hodin zadržen orgány Policie ČR v obci XY a téhož dne umístěn v cele předběžného zadržení v XY. Policí mu bylo současně sděleno, že k těmto úkonům nepotřebuje účast advokáta, v důsledku čehož mu bylo zabráněno jak v osobní účasti při jednání před Krajským soudem v Hradci Králové, tak v případné omluvě z tohoto jednání z důvodu jeho zadržení.

6. Nad rámec výše uvedeného obviněný namítl, že má jednoznačně za to, že se jednání, jímž byl uznán vinným, nedopustil, načež odkázal na výpovědi poškozených, kteří v přípravném řízení vypovídali rozdílně než v řízení před soudem, když se jednalo o osoby prokazatelně a dlouhodobě závislé na užívání omamných látek. Za tohoto stavu, jakož i s přihlédnutím k jejich způsobu života v kontextu s možným poškozením paměťových schopností, což dokumentuje jejich obtížná orientace v čase stran rozsahu užívání omamných látek od roku 2018 až do doby soudního rozhodování, tak dané osoby nelze považovat za věrohodné svědky.

7. Vzhledem k výše uvedenému dovolatel závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, jakož i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou zrušil a věc vrátil příslušnému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

8. Jak již bylo uvedeno výše, vyjma obviněného P. H. podal dovolání proti shora citovanému usnesení odvolacího soudu též nejvyšší státní zástupce, který tak učinil ve prospěch obviněného s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. řádu s tím, že byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného ve veřejném zasedání. Ve svém dovolání nejvyšší státní zástupce předně ve stručnosti poukázal na závěry odvolacího soudu, jenž podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítl odvolání obviněného proti rozsudku soudu prvního stupně s tím, že podle jeho názoru byly splněny

zákonné podmínky pro konání veřejného zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného, ježto mu vyrozumění o konání veřejného zasedání bylo doručeno tzv. fikcí na adresu, kde si dříve převzal napadený rozsudek okresního soudu, přičemž zákonná lhůta k přípravě byla jak ve vztahu k jeho osobě, tak na straně jeho obhájce řádně zachována. S tímto procesním postupem odvolacího soudu při projednání podaného odvolání se však podle nejvyššího státního zástupce nelze ztotožnit.

9. Z dostupných informací totiž vyplývá, že obviněný byl dne 25. 2. 2022 vzat do vazby usnesením soudce Okresního soudu v Náchodě sp. zn. Nt 2206/2022 v trestní věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Náchodě pod sp. zn. 1 ZT 19/2022. K zadržení jeho osoby přitom došlo již dne 23. 2. 2022 v 17:30 hodin, z čehož plyne, že v době konání veřejného zasedání o odvolání u Krajského soudu v Hradci Králové v nyní posuzované věci dne 24. 2. 2022 se tak obviněný nacházel v zadržení, nikoli striktně vzato ve výkonu vazby. Ježto je nemožnost konání veřejného zasedání bez výslovného prohlášení obviněného, že se své účasti při veřejném zasedání vzdává, zákonem vázána pouze na výkon vazby nebo trestu odnětí svobody - zatímco samotná skutečnost, že je obviněný v jiné trestní věci v době konání veřejného zasedání zadržen, z tohoto hlediska nepředstavuje překážku pro konání veřejného zasedání v jeho nepřítomnosti - bylo by potud podle nejvyššího státního zástupce možné dovodit, že k porušení práva obviněného ve smyslu § 263 odst. 4 tr. řádu nedošlo. Obviněný se totiž v době konání veřejného zasedání o odvolání nacházel pouze v zadržení a nikoli ve výkonu vazby, přičemž z žádných známých okolností nevyplývá, že by sám obviněný projevoval osobní zájem na své účasti na tomto veřejném zasedání konaném v nyní posuzované věci.

10. V tomto směru nejvyšší státní zástupce poukázal především na právní závěry plynoucí z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 6 Tdo 830/2006, které však nelze bezesbytku aplikovat na nyní posuzovaný případ, neboť obviněnému bylo vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání doručováno tzv. fikcí. Byť se jedná o obecně přípustný způsob doručení písemnosti, včetně vyrozumění o konání veřejného zasedání, nelze přehlédnout skutečnost, že za takového stavu není obviněný fakticky seznámen s tím, kdy je takové veřejné zasedání konáno. Za tohoto stavu tak podle nejvyššího státního zástupce ani nelze očekávat, že by se obviněný v době svého zadržení mohl ve smyslu citovaného usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 830/2006 dožadovat své účasti na takovém veřejném zasedání, neboť o jeho konání nemohl mít povědomí. Právě touto podstatnou okolností se nyní posuzovaná věc liší od citované věci řešené Nejvyšším soudem pod sp. zn. 6 Tdo 830/2006, v níž bylo výslovně konstatováno, že obviněný byl několik dní předem o konání veřejného zasedání vyrozuměn.

11. S ohledem na shora uvedené lze podle nejvyššího státního zástupce učinit závěr, že ačkoli v době konání veřejného zasedání byl obviněný toliko zadržen, přičemž vyrozumění o konání veřejného zasedání mu bylo doručeno tzv. fikcí a o jeho konání tak fakticky nemohl vědět a účasti na něm se domáhat, je za daného stavu třeba na takové omezení jeho osobní svobody nahlížet obdobně, jako na omezení osobní svobody vazbou, do které ostatně toto jeho zadržení následně i vyústilo. Za těchto specifických okolností tedy důsledkem tohoto omezení osobní svobody platilo striktní omezení podmínek pro konání veřejného zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného ve smyslu § 263 odst. 4 tr. řádu, které tak bylo možné konat pouze tehdy, pokud by se obviněný své účasti na něm výslovně vzdal. Stanovisko obviněného však v tomto směru zjišťováno nebylo, a to podle nejvyššího státního zástupce zjevně z toho důvodu, že odvolací krajský soud o omezení jeho osobní svobody nevěděl a vzhledem k časovým souvislostem mohl jen stěží takový údaj zjistit. Přesto lze mít podle nejvyššího státního zástupce za to, že spojení obou výše uvedených okolností, tj. fiktivního doručení vyrozumění o konání veřejného zasedání a současného zadržení obviněného v jiné trestní věci, objektivně způsobilo porušení práva obviněného na projednání věci v jeho přítomnosti jakožto jednoho z komponentů širšího práva obviněného na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

12. Z výše uvedeného je tak zřejmé, že Krajský soud v Hradci Králové postupoval objektivně nesprávně a porušil ustanovení o přítomnosti obviněného při veřejném zasedání, čímž svůj postup zatížil vadou ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. řádu. Závěrem tedy nejvyšší státní zástupce navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, jakož i všechna další rozhodnutí na toto usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále podle § 265l odst. 1 tr. řádu Krajskému soudu v Hradci Králové přikázal, aby danou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

13. K dovolání podanému obviněným se následně vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který po seznámení se s jeho obsahem k předneseným námitkám ve svém písemném podání ze dne 17. 5. 2022, sp. zn. 1 NZO 411/2022, uvedl, že většina předestřených námitek (i přes jejich kusost) obsahově odpovídá uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. řádu s tím, že se zároveň jedná o námitky důvodné. V této souvislosti pro stručnost státní zástupce odkázal na souběžně podané dovolání nejvyššího státního zástupce zaměřené ve prospěch obviněného, v něm nejvyšší státní zástupce uplatnil totožný dovolací důvod. Státní zástupce tak má za to, že dovolání obviněného je důvodné, protože je namísto napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, zrušit. Za těchto okolností se současně není zapotřebí zabývat zcela kusou námitkou obviněného ve vztahu ke skutkovým zjištěním týkajícím se hodnocení provedených výslechů svědků, neboť tyto námitky bude moci obviněný uplatnit v rámci nově konaného odvolacího řízení.

14. Státní zástupce naopak není s to se na podkladě dostupného spisového materiálu podrobněji vyjádřit k námitce obviněného, že mu vyzoomění o konání veřejného zasedání bylo nesprávně doručováno na jinou adresu, než jakou uvedl jako tzv. adresu doručovací, ani k tvrzení obviněného, že tato nesprávná adresa byla nadto uvedena vadně (jiné číslo popisné). Nicméně pokud by tato námitka obviněného odpovídala skutečnosti, bylo by podle státního zástupce namísto dospět k závěru, že podmínky konání veřejného zasedání v nepřítomnosti obviněného by tak nebyly dány bez ohledu na to, že se v inkriminovanou dobu nenacházel ve vazbě, nýbrž pouze v zadržení, neboť předpokladem řádného doručení vyzoomění o veřejném zasedání tzv. fikcí je jeho zaslání na řádnou adresu.

15. Závěrem pak státní zástupce s ohledem na výše uvedené – ve shodě s dovoláním nejvyššího státního zástupce - navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu zrušil napadené usnesení odvolacího soudu, stejně jako všechna další na ně obsahově navazující rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále podle § 265l odst. 1 tr. řádu krajskému soudu přikázal, aby danou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

16. Vyjádření státního zástupce k dovolání podanému obviněným bylo následně Nejvyšším soudem zasláno obhájci obviněného k jeho případné replice, která však do okamžiku zahájení neveřejného zasedání o podaném dovolání nebyla tomuto soudu nikterak předložena. Obhájce obviněného se přitom ve stanové lhůtě nikterak věcně nevyjádřil ani k obsahu samotného dovolání nejvyššího státního zástupce, které mu bylo rovněž předem řádně zasláno.

III. Přípustnost dovolání

17. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. řádu) nejprve zjišťoval, zda jsou obě dovolání přípustná a zda vyhovují všem relevantním ustanovením trestního řádu, tedy zda byla podána v souladu s § 265a odst. 1, 2 tr. řádu, zda byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě a na příslušném místě v souladu s § 265e odst. 1, 3 tr. řádu, jakož i oprávněnou osobou ve smyslu § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. řádu. Dále Nejvyšší soud zkoumal, zda podaná dovolání splňují obligatorní obsahové

náležitosti upravené v § 265f tr. řádu.

18. Po jejich prostudování Nejvyšší soud shledal, že obviněný stejně jako nejvyšší státní zástupce všechna výše uvedená ustanovení trestního řádu respektovali, pročež obě předmětná dovolání vyhodnotil jako přípustná a vyhovující všem relevantním ustanovením trestního řádu, tzn. že nebyly shledány žádné skutečnosti bránící jejich věcnému projednání.

IV. Důvodnost dovolání

19. Vzhledem k tomu, že dovolání lze podat jen z důvodů výslovně uvedených v ustanovení § 265b tr. řádu, musel Nejvyšší soud dále posoudit otázku, zda lze obviněným stejně jako nejvyšším státním zástupcem uplatněné dovolací důvody považovat za některý z důvodů taxativně uvedených v citovaném ustanovení zákona, jejichž existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem.

20. V souvislosti s obviněným a nejvyšším státním zástupcem souhlasně uplatněným dovolacím důvodem Nejvyšší soud v obecné rovině připomíná, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. řádu nespočívá v jakékoliv nepřítomnosti obviněného u hlavního líčení nebo ve veřejném zasedání, nýbrž pouze v absenci, která je v rozporu se zákonným ustanovením, podle kterého nelze konat hlavní líčení nebo veřejné zasedání bez osobní účasti obviněného (viz v případě hlavního líčení aplikace ustanovení § 202 odst. 2 až 5 tr. řádu a v případě veřejného zasedání § 263 tr. řádu). Podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má obviněný právo na to, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Toto právo je v soudním stadiu trestního řízení zabezpečeno právě povinností soudu obviněného předvolat k hlavnímu líčení a předvolat nebo vyzoomět jej i ohledně konaného veřejného zasedání (§ 198, § 233 tr. řádu). Porušení těchto ustanovení přitom může založit právě tento dovolací důvod.

21. Nadto Nejvyšší soud i při respektování shora uvedeného interpretuje a aplikuje podmínky připuštění dovolání tak, aby dodržel maximy práva na spravedlivý proces vymezené Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Listinou základních práv a svobod. Je proto povinen v rámci dovolání posoudit, zda nebyla v předchozích fázích řízení porušena základní práva obviněného, včetně jeho práva na spravedlivý proces (k tomu srov. Stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14).

V. K meritu věci

22. Jelikož Nejvyšší soud neshledal důvody pro odmítnutí kteréhokoli z podaných dovolání, přezkoumal ve smyslu § 265i odst. 3 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla dovolání podána, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, jakož i řízení napadenému rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly dovoláními napadeny, přihlížel, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo dovolání podáno. Po tomto přezkoumání Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání obviněného P. H. stejně jako nejvyššího státního zástupce jsou důvodná, byť část obviněným vytýkaných vad, jimiž míří proti způsobu, jímž byly hodnoceny provedené důkazy (konkrétně výpovědi jednotlivých svědků z řad odběratelů pervitinu) oběma nižšími soudy, lze pokládat za námitky ryze skutkové povahy, které nelze podřadit nejen pod jím označený, ale ani pod žádný jiný v § 265b odst. 1 tr. řádu taxativně uvedený důvod dovolání. Ve vztahu k obviněnému, stejně jako nejvyšším státním zástupcem namítanému porušení ustanovení

trestního řádu (konkrétně § 263 odst. 4 tr. řádu) o přítomnosti obviněného ve veřejném zasedání o odvolání totiž Nejvyšší soud dospěl k jednoznačnému závěru, že oběma dovolateli souhlasně vznesené dovolací námitky v této části jimi uplatněnému dovolacímu důvodu odpovídají a jsou důvodné.

23. V souvislosti s oběma dovolateli uplatněnou námitkou porušení ustanovení trestního řádu o přítomnosti obviněného ve veřejném zasedání Nejvyšší soud předně podotýká, že zákonné podmínky pro konání veřejného zasedání o odvolání jsou nastaveny méně striktně, než je tomu v případě konání hlavního líčení, neboť přítomnost obviněného již není v této fázi řízení natolik nezbytná. V tomto smyslu tak zákon (tj. trestní řád) skýtá příslušnému soudu možnost, aby byl obviněný o veřejném zasedání pouze vyrozuměn, čímž se mu dává možnost, nikoli povinnost, se ho zúčastnit. Jiná situace nastane, pokud odvolací soud obviněného k veřejnému zasedání předvolá, neboť tím mu dá najevo, že nemůže jednat v jeho nepřítomnosti, ježto hodlá ve veřejném zasedání provádět dokazování (k tomu blíže rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněná pod č. 38/2003 a č. [18/2007](#) Sb. rozh. tr.). V takovýchto případech tedy není vyloučeno případné naplnění tohoto dovolacího důvodu.

24. Nejvyšší soud z příslušného spisového materiálu ověřil, že Krajský soud v Hradci Králové dne 3. 1. 2022 nařídil veřejné zasedání o odvolání podaném obviněným, a to na termín 24. 2. 2022, v rámci kterého - aniž by provedl jakékoli dokazování, jež ani nebylo ze strany přítomného obhájce obviněného a státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové navrhováno - po přednesu závěrečných návrhů přítomných procesních stran, popř. jejich zástupců, vyhlásil dovoláním napadené usnesení. Obviněný P. H. byl přítom podle pokynu příslušného člena odvolacího senátu krajského soudu, jemuž byla daná věc přidělena, o konání tohoto veřejného zasedání toliko vyrozuměn (a to za užití vzoru č. 14 tr. ř. doporučeného Sdělením Ministerstva spravedlnosti ze dne 29. 12. 2017, č. 1/2017). Vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání bylo obviněnému krajským soudem zasláno prostřednictvím České pošty na adresu XY, kterážto je adresou jeho trvalého bydliště, a nikoli na adresu XY, která obviněný ve svém dovolání mylně uvádí. Poštovní zásilka obsahující vyrozumění o konání veřejného zasedání (k jejímuž doručení byla zvolena obálka typu I. umožňující její doručení uložením) byla dne 6. 1. 2022 uložena na příslušné pobočce České pošty, kde byla připravena k vyzvednutí, neboť její adresát, tzn. obviněný, nebyl na uvedené adrese zastížen. Podle sdělení poštovní doručovatelky přítom adresát neměl na uvedené adrese, která je sídlem Městského úřadu XY, označenou schránku. Jelikož si obviněný předmětnou písemnost v zákonné desetidenní úložní lhůtě na poště nevyzvedl, byla tato dne 18. 1. 2022 vrácena zpět odesílateli, tj. Krajskému soudu v Hradci Králové, jemuž byla doručena dne 20. 1. 2022. Po vrácení předmětné zásilky odesílateli byla krajským soudem ve vztahu k osobě obviněného provedena lustrace v Centrální evidenci vězněných osob, a to s negativním výsledkem, načež bylo na úřední desce krajského soudu dne 20. 1. 2022 vyvěšeno sdělení, že předmětná písemnost byla obviněnému doručena tzv. fikcí a ten má možnost si ji vyzvednout přímo v budově soudu (ke sněti tohoto sdělení došlo dne 24. 2. 2022). Následně bylo v dané věci dne 24. 2. 2022 v 9:00 hodin konáno nařízené veřejné zasedání o odvolání. To přítom bylo na základě usnesení odvolacího soudu za podmínek § 202 odst. 2 tr. řádu (ve spojení s § 238 tr. řádu) konáno v nepřítomnosti obviněného, jenž byl při daném jednání řádně zastoupen svým tehdejší obhájcem, který proti tomuto procesnímu postupu odvolacího soudu nevznesl žádných námitek. Dne 8. 3. 2022 byla krajským soudem provedena opakovaná lustrace v Centrální evidenci vězněných osob, na základě níž bylo zjištěno, že se obviněný již od 23. 2. 2022 nachází ve vazbě ve Vazební věznici Liberec, a to v trestní věci vedené u Policie ČR - Krajské ředitelství Královehradeckého kraje, č. j. KRPH 97200/TČ-2021-050571 (tj. v trestní věci později vedené u Okresního soudu v Náchodě pod sp. zn. 11 T 46/2022).

25. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že zvolil-li odvolací soud formu vyrozumění obviněného o

konání veřejného zasedání o odvolání a nikoli formu jeho předvolání, nebylo nikterak v rozporu s § 64 odst. 1 písm. a), odst. 5 písm. a) tr. řádu, pokud bylo doručení tohoto vyrozumění dosaženo náhradní formou, tj. tzv. fikcí. Ta ve smyslu § 64 odst. 4 tr. řádu nastává tehdy, pokud si adresát předmětnou písemnost nevyzvedne do deseti dnů od jejího uložení, přičemž poslední den této lhůty se považuje za den doručení, a to i přes skutečnost, že se adresát o uložení nedozvěděl, ačkoli se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování. V této souvislosti Nejvyšší soud připomíná, že na rozdíl od předvolání k veřejnému zasedání, které je výslovně zařazeno do taxativního výčtu písemností, u kterých je případná fikce doručení jednoznačně vyloučena [§ 64 odst. 1 písm. a), odst. 5 písm. a) tr. řádu], není u vyrozumění o veřejném zasedání takováto náhradní forma doručení ve smyslu § 64 odst. 4 tr. řádu nikterak vyloučena. V daném případě je navíc z typu obálky, již odvolací soud pro zaslání vyrozumění o veřejném zasedání osobě obviněného zvolil (typ I.), zcela zřejmé, že náhradní forma doručení ani nebyla odesílajícím orgánem ad hoc výslovně vyloučena z důležitých důvodů ve smyslu § 64 odst. 1 písm. c), odst. 5 písm. b) tr. řádu, neboť takovýto pokyn by musel být na zaslání krajským soudem podle § 64 odst. 6 tr. řádu nápadně vyznačen, resp. by byl odesílatelem zvolen jiný typ obálky (konkrétně typ II., který je podmínkám § 64 odst. 5 tr. řádu přímo uzpůsoben).

26. Namítá-li obviněný, že mu byla dotčená písemnost v podobě vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání ze strany krajského soudu zasílána na jinou adresu, než kterou uvedl jako adresu pro doručování korespondence (tj. XY), kde má označenou domovní schránku, ježto se jedná o místo jeho reálného bydliště, které sdílí společně se svojí družkou Z. R. a synem P., bylo Nejvyšším soudem z předloženého spisového materiálu zjištěno, že tuto adresu obviněný skutečně uvedl jako adresu doručovací, a to v rámci hlavního líčení konaného u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou dne 15. 4. 2021 s tím, že „se zde bude zřejmě zdržovat i v příštích týdnech“. Nato již dne 4. 5. 2021 požádal jmenovaný okresní soud Policii ČR – OO Nové Město nad Metují o doručení soudní písemnosti v této trestní věci osobě obviněného, a to na jím dříve uvedenou adresu pro doručování (tj. XY). Dne 9. 6. 2021 však bylo příslušným policejním orgánem okresnímu soudu sděleno, že se písemnost obviněnému doručit nepodařilo s tím, že bylo zjištěno, že nemá žádné stálé bydliště, adresa jeho trvalého bydliště je adresou Městského úřadu XY, sám často mění místa pobytu, přičemž současné místo jeho pobytu není policii známo. Následně byla obviněnému prostřednictvím policejního orgánu doručována další soudní písemnost v podobě rozsudku soudu prvního stupně až v listopadu 2021, kdy bylo Policií ČR – OO Nové Město nad Metují Okresnímu soudu v Rychnově nad Kněžnou sděleno, že předmětná písemnost byla obviněnému řádně doručena dne 17. 11. 2021, kdy si ji osobně převzal na daném obvodním oddělení Policie ČR. Po předložení věci Krajskému soudu v Hradci Králové s podaným odvoláním obviněného byla v prosinci 2021 tímto krajským soudem provedena lustrace k osobě obviněného stran zjištění adresy jeho bydliště s tím, že jako poslední známá adresa byla generována adresa jeho trvalého bydliště, tj. XY.

27. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že bylo-li vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání osobě obviněného zasláno na adresu jeho trvalého bydliště, jednalo se ze strany Krajského soudu v Hradci Králové o postup zcela správný, neboť obecně platí, že osobě obviněného lze v zásadě doručovat na jakoukoli adresu, ohledně níž může odesílající orgán (v tomto případě krajský soud) předpokládat, že si obviněný na této adrese doručovanou zásilku vyzvedne. Nemusí se přitom jednat o adresu, kterou obviněný dříve výslovně označil za účelem doručování, nýbrž se může jednat též o adresu ohlašovny jeho trvalého pobytu. Je to totiž sám obviněný, kdo se se všemi důsledky z toho plynoucími rozhodl pro takovéto řešení, tedy že bude mít své bydliště evidováno na ohlašovně příslušného obecního úřadu. K tomu též DRAŠTÍK, A., FENYK, J. a kol. Trestní řád. Komentář. I. díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, s. 486. Podle § 63 odst. 2 tr. řádu současně platí, že je-li adresátem při doručování písemností v trestním řízení obviněný, doručuje se mu především – tedy

nikoli výlučně - na adresu, kterou za tímto účelem uvedl při sepisu protokolu o úkonu trestního řízení, jehož se účastnil [§ 55 odst. 1 písm. c) tr. řádu].

28. V nyní posuzované věci přitom krajský soud v okamžiku volby způsobu a adresy doručení vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání osobě obviněného již disponoval konkrétními informacemi od policejního orgánu o časté změně místa pobytu obviněného s tím, že se mu v minulosti nedařilo, a to ani prostřednictvím policie, doručit ani na adresu bydliště jeho družky v XY, byť tuto adresu v rámci hlavního líčení konaného v této trestní věci dne 15. 4. 2021 uvedl jako adresu pro doručování, na které si podle svých slov „poštu přebírá a bude se zde zřejmě zdržovat i v příštích týdnech“. Z výše uvedených poznatků soudu prvního stupně, jakož i policejního orgánu, jenž byl o doručení písemnosti osobě obviněného v této trestní věci okresním soudem již dříve opakovaně dožádán, tak krajský soud dospěl ke zcela správnému závěru, že bude namíste vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání obviněnému doručovat na adresu jeho trvalého bydliště, byť se jedná o sídlo Městského úřadu XY a tento zde nemá zřízenou žádnou vlastní schránku pro uložení doručované korespondence, neboť lze důvodně předpokládat, že si na této adrese doručovanou zásilku vyzvedne, neboť se pro daný způsob řešení evidence svého pobytu sám rozhodl, pročez by si měl také zajistit řádné plnění svých povinností vůči jednotlivým orgánům veřejné moci, mezi které zajištění řádného přebírání zasílané úřední korespondence jednoznačně patří. Prognóza řádného doručení vyrozumění o konání veřejného zasedání na adresu bydliště družky obviněného byla v době nařízení tohoto jednání, tj. počátkem ledna 2022, z pohledu odvolacího soudu naopak značně nejistá, zvláště za situace, kdy se na tuto adresu obviněnému nedařilo v minulosti doručit ani prostřednictvím Policie ČR, podle jejíhož zjištění zde ani nemá označené jméno na domovním zvonku, přičemž sám obviněný dne 15. 4. 2021, tedy již před necelými devíti měsíci, výslovně uvedl, že se na této adrese bude zřejmě zdržovat i v příštích týdnech (tedy nikoli po dobu několika dalších měsíců či let).

29. Za daného stavu tedy nebyly Nejvyšším soudem v postupu, jenž byl krajským soudem zvolen při doručování vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání osobě obviněného, shledány žádné procesní nedostatky, neboť dané vyrozumění bylo obviněnému řádně doručeno tzv. fikcí ve smyslu § 64 odst. 4 tr. řádu již dne 16. 1. 2022 (tj. po marném uplynutí zákonné desetidenní lhůty pro uložení zásilky u doručujícího orgánu). Z výše uvedeného je rovněž zřejmé, že v době konání veřejného zasedání o odvolání, tj. dne 24. 2. 2022, byla na straně obviněného řádně zachována zákonná pětidenní lhůta na přípravu k tomuto jednání ve smyslu § 233 odst. 2 tr. řádu. Potud tedy nebyla Nejvyšším soudem v postupu odvolacího soudu shledána jakákoli pochybení zakládající porušení ústavně garantovaného práva obviněného na spravedlivý proces ve smyslu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Listiny základních práv a svobod.

30. Ke zcela opačnému závěru je naopak třeba dospět stran odvolacím soudem tvrzeného splnění podmínek pro konání veřejného zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného podle § 263 odst. 4 tr. řádu za situace, kdy se obviněný v inkriminovanou dobu konání tohoto soudního jednání (tj. 24. 2. 2022 v 9:00 hodin), o kterém byl vyrozuměn tzv. fikcí, tzn. že o jeho konání nemohl mít žádného povědomí a nemohl se tak domáhat své osobní účasti na něm, nacházel v zadržení v jiné trestní věci (a to od 23. 2. 2022 v 17:30 hodin). Z odůvodnění dovoláním napadeného usnesení odvolacího soudu (zejména bodu 3.) jasně plyne, že krajský soud své závěry o splnění podmínek pro konání veřejného zasedání v nepřítomnosti osoby obviněného opřel o skutečnost, že se obviněný k tomuto jednání bez jakékoli omluvy nedostavil, ačkoli mu bylo vyrozumění o veřejném zasedání doručeno na adresu, na které si dříve převzal odvoláním napadený rozsudek. Daný závěr však podle Nejvyššího soudu nelze považovat za správný (a to bez ohledu na skutečnost, že není pravdou, že by si obviněný odvoláním napadený rozsudek okresního soudu osobně převzal na adrese, na kterou mu bylo následně zasláno vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání, tj. na adrese XY, neboť ze sdělení Policie ČR -

OO Nové Město nad Metují z listopadu 2021 jasně plyne, že předmětná písemnost byla obviněnému doručena dne 17. 11. 2021, a to na příslušném Obvodním oddělení Policie ČR, kde si ji osobně převzal), neboť odvolací soud se nikterak nevypořádal s tím, zda jsou v daném případě splněny i další zákonné podmínky, jež jsou kumulativně dány pro možnost konání veřejného zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného.

31. Podle § 263 odst. 4 tr. řádu totiž platí, že v nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání odvolacího soudu konat jen tehdy, jestliže obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává. Jak přitom vyplývá z usnesení Okresního soudu v Náchodě ze dne 25. 2. 2022, č. j. 0 Nt 2206/2022-9, byl obviněný P. H. soudcem jmenovaného soudu téhož dne vzat do vazby, a to v trestní věci následně vedené u téhož soudu pod sp. zn. 11 T 46/2022. Součástí tohoto usnesení je rovněž výrok o počátku trvání vazby, jenž odpovídá okamžiku zadržení obviněného v dané věci, ke kterému došlo dne 23. 2. 2022 v 17:00 hodin. Z výše uvedeného je tedy zcela zřejmé, že v okamžiku zahájení veřejného zasedání o odvolání v nyní posuzované věci, tj. dne 24. 2. 2022 v 9:00 hodin, nebylo - a z dostupných evidencí (včetně výpisu z centrální evidence vězňených osob, kde tato informace nemohla být uvedena) nejspíš ani nemohlo být - známo, že předchozího dne v podvečerních hodinách došlo v jiné trestní věci k zadržení obviněného s tím, že toto omezení jeho osobní svobody kontinuálně trvalo i v okamžiku zahájení a následného konání daného veřejného zasedání.

32. Ačkoli samo zadržení obviněného učiněné za podmínek § 75 či § 76 tr. řádu v jiné trestní věci (stejně jako jiné formy omezení jeho osobní svobody, např. z titulu realizace příkazu k zatčení, výkonu zabezpečovací detence nebo ochranného léčení v ústavní formě či jeho pozorování ve zdravotnickém zařízení ve smyslu § 116 odst. 2 tr. řádu) není uvedeno mezi okolnostmi, jejichž existence podle § 263 odst. 4 tr. řádu představuje překážku pro konání veřejného zasedání o odvolání u odvolacího soudu v nepřítomnosti obviněného, pakliže se tento svým výslovným prohlášením (učiněným nejpozději na počátku tohoto jednání) své účasti na tomto veřejném zasedání nevzdá, nelze na nyní posuzovaný případ bezesbytku aplikovat nejvyšším státním zástupcem citované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 6 Tdo 830/2006. V tomto rozhodnutí přitom Nejvyšší soud konstatoval, že zadržení nelze automaticky zaměňovat s vazbou či výkonem trestu, když mezi vazbu a výkon trestu na straně jedné a zadržení na straně druhé nelze mechanicky klást rovnítko, které by těmto institutům přikládalo shodnou aplikovatelnost § 263 odst. 4 tr. řádu. Ve vazbě či výkonu trestu se obviněný nachází na základě rozhodnutí soudu, zatímco v případě zadržení v konkrétním případě bylo až dodatečně rozhodováno o tom, že vazba se bude počítat do zadržení. V této souvislosti - kterak správně poukázal již nevyšší státní zástupce ve svém dovolání - dospěl Nejvyšší soud k závěru, že jiné omezení osobní svobody obviněného v době konání veřejného zasedání odvolacího soudu, např. jeho zadržení v jiné trestní věci, samo o sobě nebrání konání takového veřejného zasedání i bez výslovného souhlasu obviněného, pakliže z konkrétních okolností nevyplývá, že obviněný, který byl o veřejném zasedání řádně a včas toliko vyrozuměn, měl zájem se jej skutečně osobně účastnit. Tak tomu může být např. tehdy, informoval-li obviněný v rámci svého zadržení příslušné orgány činné v trestním řízení o svém rozhodnutí se veřejného zasedání zúčastnit, přičemž s ohledem na dobu a místo zadržení by bylo také reálné, aby se k němu jinak, tj. pokud by nebyl zadržen, mohl dostavit.

33. Byť z dikce citovaného ustanovení § 263 odst. 4 tr. řádu plyne, že se jedná o výčet okolností, jejichž existence zakládá nemožnost konání veřejného zasedání o odvolání u odvolacího soudu, pakliže se obviněný svým výslovným prohlášením své účasti na tomto veřejném zasedání nevzdá, taxativní, je podle Nejvyššího soudu - ve shodě s oběma dovolateli - namísto přihlídnout ke

specifickým okolnostem nyní posuzovaného případu, za které je třeba považovat kombinaci způsobu, jímž bylo obviněnému doručeno vyrozumění odvolacího soudu o konání veřejného zasedání o odvolání, jež bylo učiněno tzv. fikcí (tedy náhradním doručením písemnosti marným uplynutím zákonné desetidenní lhůty po uložení dotčené písemnosti v místě doručujícího orgánu), a zadržení obviněného v jiné trestní věci bezprostředně před konáním veřejného zasedání o podaném odvolání. Za tohoto stavu je totiž zřejmé, že obviněný neměl žádnou faktickou možnost se u příslušného orgánu realizujícího jeho zadržení domáhat své účasti na nadcházejícím veřejném zasedání o jím podaném odvolání (ve smyslu shora citovaného usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 6 Tdo 830/2006). Díky doručení vyrozumění o tomto jednání tzv. fikcí totiž ani nebyl se skutečností, že je takové jednání na den 24. 2. 2022 v 9:00 hodin nařizeno, fakticky seznámen, ježto si soudní obsílku obsahující toto vyrozumění v zákonné úložní lhůtě na určené pobočce České pošty, ale ani později u odvolacího soudu, fyzicky nevyzvedl, protože se ani nemohl fakticky seznámit s jejím obsahem, byť z hlediska zákonného postupu, jenž byl ze strany odvolacího soudu při doručování vyrozumění osobě obviněného zvolen, nelze tomuto ničeho vytknout, neboť zcela odpovídal podmínkám stanoveným v § 64 tr. řádu dopadajícím na doručování písemností v trestním řízení do vlastních rukou adresáta. Současně nelze pominout skutečnost, že zadržení realizované dne 23. 2. 2022 v trestní věci vedené u Okresního soudu v Náchodě pod sp. zn. 11 T 46/2022 bylo následným usnesením příslušného soudce tohoto soudu ze dne 25. 2. 2022, č. j. 0 Nt 2206/2022-9, započteno do vazby obviněného, jejímž se tak stalo nedílnou součástí.

34. Kterak Nejvyšší soud deklaroval již ve svém shora citovaném usnesení ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 6 Tdo 830/2006, každou věc je třeba hodnotit podle konkrétních okolností, jež ji charakterizují. Pokud obviněný příslušné orgány o konání veřejného zasedání odvolacího soudu neinformoval a nepožádal o umožnění své účasti na tomto jednání, pak by v obecné rovině nemohlo dojít k porušení procesních práv obviněného z hlediska materiálního, a to ani ve vztahu k ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Nyní posuzovaný případ obviněného P. H. se však od předchozí věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 6 Tdo 830/2006 podstatným způsobem liší, neboť v dříve judikované věci byl obviněný o konání veřejného zasedání vyrozuměn několik dní předem, načež při svém výslechu před policejním orgánem, který byl realizován krátce před stanoveným termínem veřejného zasedání o jím podaném odvolání, policejní orgán na nařízené jednání odvolacího soudu nikterak neupozornil, tzn. že neprojevil žádný zájem se tohoto veřejného zasedání osobně účastnit, byť o jeho konání byl řádně vyrozuměn (což plyne mimo jiné ze skutečnosti, že si byl konání veřejného zasedání u odvolacího soudu vědom, neboť při svém dalším výslechu před policejním orgánem, který byl realizován s odstupem několika málo dnů po jeho zadržení, policejnímu orgánu tuto okolnost výslovně sdělil, byť s uvedením chybného data jednání). Naproti tomu v nyní posuzované věci, kterak již bylo deklarováno výše, obviněný P. H. nebyl - s ohledem na doručení vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání formou tzv. fikce - s nařízením, resp. konáním tohoto jednání fakticky seznámen, protože od něho nebylo ani možné reálně očekávat, že by byl v okamžiku svého zadržení v jiné trestní věci schopen projevit svůj eventuální zájem se daného zasedání osobně účastnit.

35. Z výše uvedeného je tak zřejmé, že Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací postupoval nesprávně, když v případě projednání odvolání obviněného P. H. proti rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 10. 2021, sp. zn. 11 T 38/2020, shledal za splněné podmínky § 263 odst. 4 tr. řádu pro konání veřejného zasedání v nepřítomnosti obviněného, byť takové podmínky objektivně dány nebyly, čímž svůj postup zatížil vadou ve smyslu oběma dovolateli uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. d) tr. řádu. Za situace, kdy byl obviněný krátce před konáním veřejného zasedání o odvolání, o němž byl vyrozuměn tzv. fikcí, zadržen orgány Policie ČR v jiné trestní věci, je totiž namístě na takové omezení jeho osobní svobody nahlížet obdobně, jako na

omezení osobní svobody vazbou, do které ostatně toto jeho zadržení následně i vyústilo. Za těchto specifických okolností tedy podle Nejvyššího soudu platilo striktní omezení podmínek pro konání veřejného zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného ve smyslu § 263 odst. 4 tr. řádu, které tak bylo možné konat pouze tehdy, pokud by se obviněný své účasti na něm výslovně vzdal. Takovéto stanovisko obviněného však ze strany odvolacího soudu zjišťováno nebylo, a to – jak správně poukázal nejvyšší státní zástupce - zjevně z toho důvodu, že odvolací soud o omezení osobní svobody obviněného v okamžiku zahájení veřejného zasedání dne 24. 2. 2022 v 9:00 hodin vůbec nevěděl a s přihlédnutím k časovým souvislostem (když k zadržení došlo dne 23. 2. 2022 v 17:30 hodin) mohl takový údaj jen stěží zjistit. Daný postup odvolacího soudu, jenž byl v rozporu s podmínkami § 263 odst. 4 tr. řádu, tak bezesporu vedl k porušení práva obviněného na projednání věci v jeho přítomnosti, jež představuje jeden ze základních komponentů širšího práva obviněného na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

36. Za situace, kdy Krajský soud v Hradci Králové z výše rozvedených důvodů zatížil své usnesení o odvolání zásadní procesní vadou vedoucí ke zrušení tohoto rozhodnutí, tak podle Nejvyššího soudu není třeba se dále zabývat zbylými námitkami obviněného, které uplatnil v rámci svého dovolání a jež jsou namířeny vůči skutkovým zjištěním nižších soudů vážícím se k hodnocení výpovědí jednotlivých svědků provedených v řízení před soudem prvního stupně, neboť tyto námitky bude moci uplatnit v rámci nově konaného odvolacího řízení.

VI. Závěr

37. Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání obviněného P. H., jakož i nejvyššího státního zástupce byla podána důvodně, protože podle § 265k odst. 1 tr. řádu zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021. Podle § 265k odst. 2 věta druhá tr. řádu současně zrušil i další rozhodnutí na zrušené usnesení odvolacího soudu obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, tj. včetně nařízení výkonu pravomocně uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody ve výměře tří let a devíti měsíců. Podle § 265l odst. 1 tr. řádu Nejvyšší soud dále Krajskému soudu v Hradci Králové přikázal, aby danou věc v potřebném rozsahu znovu v rámci odvolacího řízení projednal a rozhodl.

38. Úkolem Krajského soudu v Hradci Králové, jemuž se předmětná věc vrací k dalšímu řízení, bude, a to při dodržení všech v úvahu přicházejících ustanovení trestního řádu, jakož i s ohledem na výše uvedený právní názor Nejvyššího soudu, věc na podkladě podaného odvolání obviněného znovu projednat v takovém rozsahu, aby mohl učinit zákonu odpovídající rozhodnutí. To znamená, že odvolací soud zajistí řádné podmínky pro konání veřejného zasedání o odvolání v souladu s § 263 odst. 4 tr. řádu, když obviněného o tomto jednání předem řádně a včas vyrozumí, popř. jej k tomuto jednání předvolá, načež při zachování zákonné lhůty na přípravu k jednání v případě, že se obviněný k tomuto jednání nedostaví, řádně posoudí, zda jsou splněny všechny zákonné podmínky pro konání veřejného zasedání v nepřítomnosti obviněného či nikoli, a následně rozhodne o obviněným podaném odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 10. 2021, sp. zn. 11 T 38/2020. Zároveň je ve smyslu ustanovení § 265s odst. 1 tr. řádu nutno připomenout závaznost právního názoru, který v tomto usnesení Nejvyšší soud vyslovil.

39. Jelikož obviněnému P. H. byl v nyní projednávané věci rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 10. 2021, sp. zn. 11 T 38/2020, ve spojení s dovoláním napadeným - a tedy tímto usnesením odvolacího soudu rušeným - usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, uložen za podmínek § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný

nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře tří let a devíti měsíců, který v současné době vykonává, byly ve vztahu k jeho osobě dány podmínky § 265l odst. 4 tr. řádu pro rozhodování o vazbě. Za současného stavu věci však v daném případě nebyly Nejvyšším soudem shledány žádné okolnosti, které by nasvědčovaly existenci některého z důvodů vazby ve smyslu § 67 písm. a) až písm. c) tr. řádu, neboť obviněný byl v mezidobí rozsudkem Okresního soudu v Náchodě ze dne 16. 6. 2022, sp. zn. 11 T 46/2022, který nabyl právní moci téhož dne, odsouzen jednak za přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku a dále za přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1 tr. zákoníku k dalšímu (samostatnému) úhrnnému nepodmíněnému trestu ve výměře osmnácti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Jelikož výrok o trestu odnětí svobody, který byl obviněnému uložen citovaným rozsudkem Okresního soudu v Náchodě ze dne 16. 6. 2022, sp. zn. 11 T 46/2022, v samostatně vedeném řízení nebyl tímto rozhodnutím dovolacího soudu nikterak nedotčen, nebrání v případě zrušení usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 2. 2022, sp. zn. 10 To 301/2021, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou pod sp. zn. 11 T 38/2020, včetně nařízení trestu odnětí svobody (uloženého rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 10. 2021, sp. zn. 11 T 38/2020), žádné skutečnosti okamžitému nástupu tohoto samostatného nepodmíněného trestu, jehož výkon byl obviněnému soudem prvního stupně již dříve řádně nařízen.

40. S přihlédnutím ke všem okolnostem případu, momentální fázi trestního řízení, jakož i důvodům, které dovolací soud vedly k úplnému zrušení napadeného usnesení odvolacího soudu, včetně osobních poměrů obviněného, zejména existenci zákonně nařízeného výkonu dalšího pravomocně uloženého trestu odnětí svobody, tak Nejvyšší soud dospěl k závěru, že v dané věci nebyly na straně obviněného v současné době dány žádné zákonné důvody, které by vedly k nutnosti zajištění jeho osoby pro potřeby trestního řízení v nyní posuzované věci jeho vzetím do vazby, neboť jejího eventuálního účelu lze účinně dosáhnout okamžitým výkonem dalšího, pravomocně uloženého nepodmíněného trestu, který zůstal rozhodnutím Nejvyššího soudu zcela nedotčen.

41. Nejvyšší soud rozhodl o zrušení napadeného usnesení krajského soudu a přikázání věci odvolacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. řádu v neveřejném zasedání, neboť zjištěné vady nebylo možno odstranit ve veřejném zasedání.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [„Tvzení proti tvrzení“ \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochranné opatření](#)